

Jak to všechno začalo

(rozhovor pro rodiče)

„Táto, budeš zítra doma?“

„Nebudu, Martási. Musím do práce.“

„Už zas?“

„Už zas.“

„A co pozítří? Půjdeme se podívat na letadla? Nebo do kina!
Táto, já bych chtěl do kina...“

„Pozítří budu zase pryč.“

„A v neděli?“

„V neděli... v neděli to taky nejde.“

„Jé... Vážně?“

„No... vážně.“

„Ach jo. To je teda škoda.“

„Ty kluku jeden...! To je...“

„Co? Co je?“

„Škoda to je.“

„Aha. A jakej kluku?“

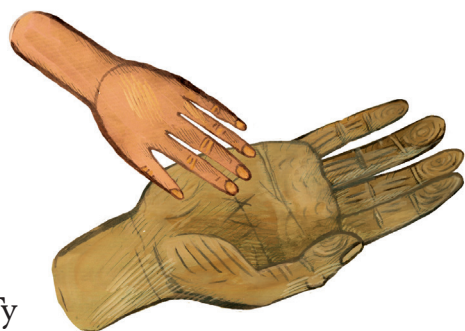
„Jakej? No přece... no přece *můj!* Ty
můj jeden kluku. Ale víš ty co? Mám plán.

Já ti z každého města, kde budu, pošlu pohled.

Souhlas? To je skoro, jako bys tam byl se mnou.“

„Tak jo. Tak teda souhlas.“

A podali si ruce. Jednu velkou a druhou malou, jednu ruku
dospěláka a jednu ruku třetáka. Tím to vlastně všechno začalo.

Jak poprvé otevřel dvířka

(Pohlednice z Mladé Boleslavi)

Byl jednou jeden kluk, jmenoval se Martin (celým jménem Martin Martinec) a s rodiči bydlel v malém bytě v Martinovské ulici uprostřed pražského sídliště. Martinova maminka Mína pracovala jako poštovní úřednice a tatínek Matouš jezdil se zahraničními návštěvami po celém Česku a dělal jim tlumočnicka. On totiž táta plynne hovořil asi dvanácti cizími jazyky a domluvil se dalšími devíti včetně čínštiny, kterou na světě používá víc než miliarda lidí, takže není divu, že se pro něj práce našla vždycky a že byl ustavičně na cestách nebo – jak s oblibou říkala mamča Mína – někde v luftě.

Aby se malému Martinovi nestýskalo, slíbil mu, že mu pošle barevnou pohlednici z každého města, které navštíví. Na rozdíl od zpráv z mobilního telefonu si totiž člověk může pohledy schovat na památku, může je připíchnout na korkovou nástěnkou nebo přicvaknout magnetem na dvířka ledničky (tak to Martin dělal s velikonočními přáními od dědy Mojmíra). Pohledy se taky dají použít jako knižní záložka, můžete je sbírat, vyměňovat a zařazovat do alb, zkrátka... s pohledy se dá dělat leccos – na rozdíl od esemesek, které z mobilu nedostanete, i kdybyste se na hlavu stavěli, a pokud byste si na ně chtěli zřídit album, lidé by si klepali na čelo.

Když jednoho odpoledne přišla mamča Mína z práce, volala hned ve dveřích: „Martási! Máš tady pohled z Mladé Boleslavi!“ a podala Martinovi papírovou kartičku.

Na obrázku se blýskal vyleštěný červený automobil, protože v Boleslavi stojí velká fabrika, kde se auta vyrábějí, a Martin by pohled už už připnul na lednici k ostatním, jenže tentokrát mu na něm něco nehrálo.

Obracel ho a prohýbal, zkoumal adresu, oslovení, sklon tátova písma i gramáž papíru. Zrovna nastavoval pohled proti světlu, jak to okoukal od detektivů, kteří v televizních seriálech kontrolovali falešné bankovky, když v něm vzbudil podezření otisk razítka, co se na poštách tiskne přes známky. Nebylo totiž kulaté.

„To jsou ty nový hranatý štemply,“ povzdechla si mamča Mína, sotva postřehla Martinův nedůvěřivý obličej. „Oni už fakt nevědí, co by si vymysleli. Teď aby začali vyrábět kulaté známky!“

Za okny se setmělo, v televizi končily večerní zprávy, Martin si v posteli znovu prohlížel podivné poštovní razítko a teprve v tu chvíli si všiml, že nápadně připomíná malá zdobená dvířka. A když si na ně vzal lupu, spatřil i drobounký, napůl rozmazaný nápis:

OT VŘE MĚ N JM NŠÍ ST

„Otevře mě... nejmenší? Kdo nejmenší?“ divil se, protože záhadnému vzkazu příliš nerozuměl. „A jak má dvířka otevřít, když jim chybí klika?“

Pak si ovšem všiml i kliky, nebyla větší než špička tužky, a protože ji neměl jak chytit, přiložil na ni malíček. Dvířka ani nevrzla a otevřela se dokořán.

Martin nevěřicně zavrtěl hlavou a zvedl pohlednici k očím, aby se mohl podívat, jaké tajemství se za dvířky skrývá, jenže – v tu chvíli z otevřeného pohledu vrazil do pokoje silný horký vítr, náraz zaplnil celou místnost a hnal se kol dokola, vytrhl chlapce z postele, protáhl ho dvířky a Martin najednou už vůbec neležel v peřinách, místo toho stál uprostřed obrovského parkoviště, kam až oko dohlédlo, blyštěla se auta jedno jako druhé, všechna úplně nová, a z dálky se k němu blížil táta Matouš i s ředitelem závodu a dvaceti čínskými obchodníky a halekal: „Martasi, člověče, kde ty se tady bereš?“

Nebylo pochyb. Ocitl se v Mladé Boleslavi.

„Kde se tu беру? To kdybych věděl,“ odpověděl tátovi a podrbal se ve vlasech. „Asi mě sem přivezl pohled, co jsi poslal.“

„Pohled?“ vytřeštil táta oči. Sám už cestoval vzducholodí, nočním vlakem, patrovým autobusem i letadlovou lodí, jel na motokáře, na drezíně, v ponorce i na sloním hřbetě, ale o pohledové dopravě, o té jaktěživ neslyšel. Než ale stačil cokoliv říct, předběhl ho ředitel fabriky.

„To je nesmysl,“ zasyčel. „Pohled přece nemá motor. Ledaže bys na něm přiletěl jako na létajícím koberci.“ Takový ředitel automobilky totiž ostatním dopravním prostředkům nevěří a používá výhradně limuzínu, když už jednou řídí továrnu na automobily, nebude přece jezdit tramvají, to by svému podniku dělal špatnou vizitku.

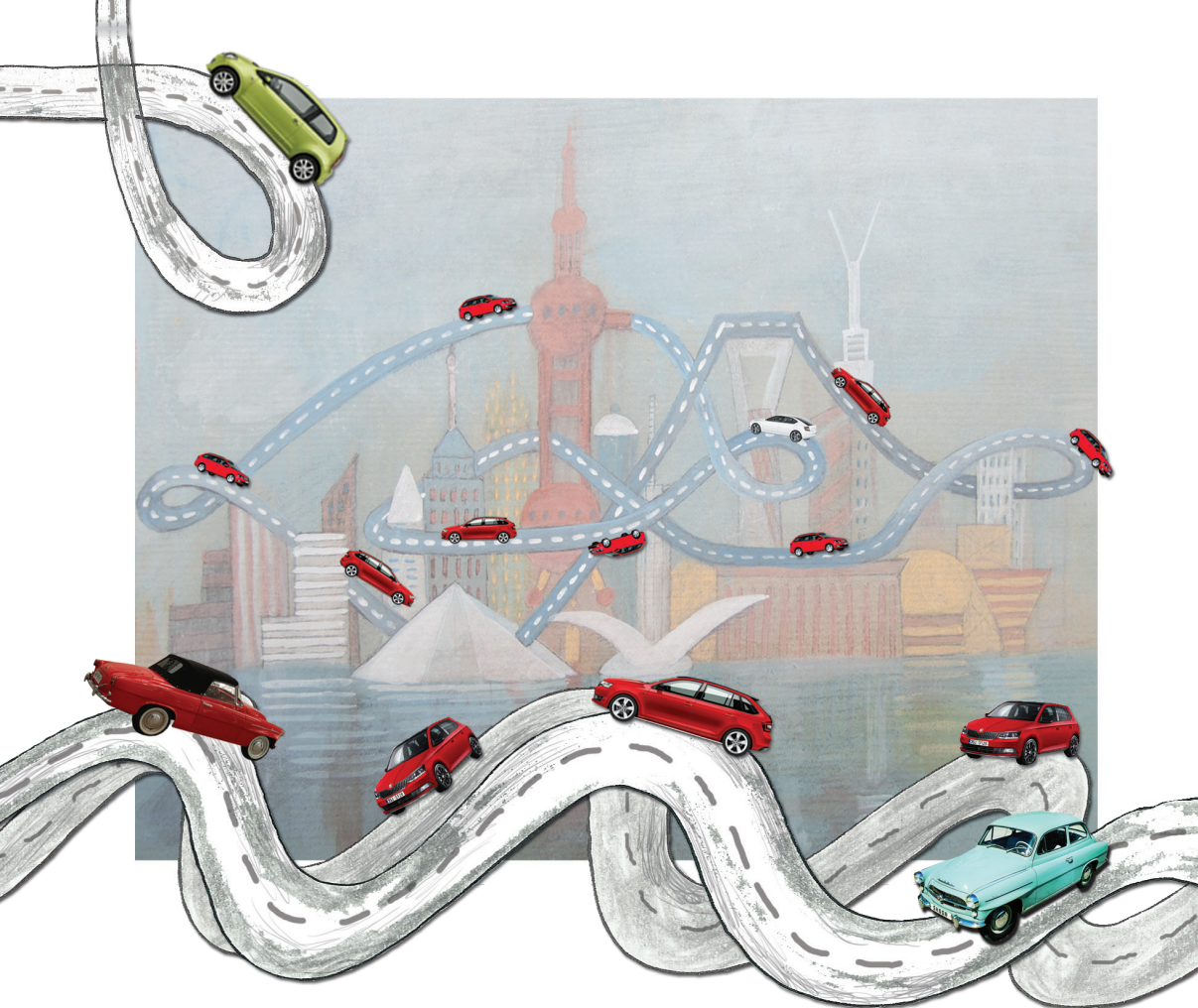
„Žádný koberec,“ zavrtěl Martin hlavou. „Prostě jsem otevřel dvířka, vlastně to bylo poštovní razítko, a najednou jsem tady stál.“

Ředitel znovu vznášel výhrady, otevřením dveří přece auto nastartovat nejde, jak by to potom mohlo fungovat u pohlednice, jenže to už se kolem Martina srotili zvědaví Číňané z tátovy delegace a jeden z nich ho tahal za rukáv

a drmolil: „Vás přivezl pohled? To mě opravdu velice zajímá, pohlednice jsou samozřejmě levnější než automobily, které nám zde nabízejí, co kdybych od vás tento dopravní prostředek koupil? Další si samozřejmě objednáme domů do Šanghaje. Jakou mi uděláte cenu? Určitě se spolu dohodneme!“

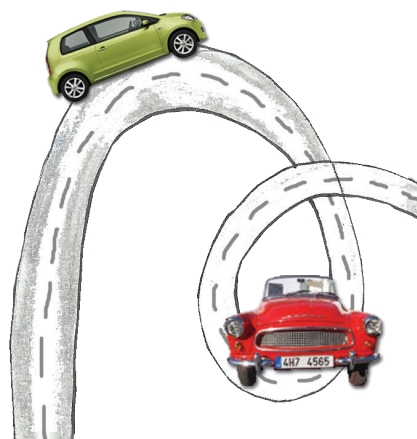
Sotva to zaslechl ředitel, zbledl a čelo se mu orosilo, delegace z Číny u něj ještě před chvílí chtěla zaplatit za tisíc nových vozů a výnosný obchod byl najednou v ohrožení. „To by tak hrálo,“ zahartusil a obořil se na tátu Matouše: „Pane Martinec, co mi to děláte, vy

sem přivedete dítě a ze zakázky nebude nic! Copak mám najednou prodávat pohledy? Automobilka přece není papírnictví!“

„To se ví, to se ví,“ příkyvoval táta, „nebojte se, všechno dáme do pořádku, pan Wang to jistě nemyslel vážně, jenom žertoval, vidíte?“ obrátil se na čínského obchodníka, ale ten se tvářil neoblomně a odpověděl: „Žert? Prosím? Jak jste si už mohl všimnout, já o obchodě nikdy nežertuji, a to ze zásady.“

„Ha!“ vyjekl ředitel. „A je to v háji. A všechno spískal váš kluk! Takže... takže...“ blekotal a třeštil oči, „takže taky všechno napraví!“

„A jak?“ zeptali se Martin a táta Matouš sborem.

„Snaží se nám tady namluvit, že umí řídit pohled...“

„Já jsem ale neřekl, že ho umím řídit!“ ohradil se Martin.
„Za všechno může horký vítr.“

„Horký vítr? Proboha, co si ještě nevymyslíš? Pohled poháněný větrem? Benzín, hochu, jezdí se na benzín! Anebo na naftu. A ověříš si to sám,“ pokračoval pohněvaný ředitel. „Když umíš řídit pohled, automobil ti jistě nebude dělat žádné potíže. A proto,“ otočil se k tátovi Matoušovi, „pana Wanga vezme na projížďku, aby ho o nákupu našich vozů znovu přesvědčil.“

Táta protestoval, že Martás dosud řídil leda autíčka na Matějské pouti, jenomže to už ředitel strkal chlapce za volant a hlásil: „Tady máš brzdu, spojku, plyn, na volantu ruce od sebe, jako když hodiny ukazují tři čtvrtě na tři, a šup a jed' a tradá.“

Martin nastartoval, pan Wang se připoutal, automobil sebou třikrát škubl a najednou se řítily po parkovišti vesmírnou rychlostí, po tátovi, nerudném řediteli i zbytku čínské delegace zůstaly jen barevné šmouhy, daleko za sebou nechali i tovární halu s jejími komíny a výrobními linkami.

Martina až do té doby bavila hlavně letadla, jejich obrázek měl na peřinách, školní tašce i snídaňovém hrnku, ale nyní si pomyslel, že i auto má něco do sebe, nadšeně zavýskal „Ty brdo, to je jízda!“ a znovu šlápl na plyn. Na pouti ho totiž táta vždycky kontroloval, jestli nejede moc rychle, jestli dává blinkr a přednost zprava a jestli si dobře zapnul pás, jenže tentokrát tu s ním táta nebyl, na sedadle spolujezdce seděl jenom pan Wang, a tomu Martinova rychlá jízda vůbec nevadila, naopak, smál se na celé kolo. Martin si totiž co chvíli spletl pedál brzdy a plynu, takže auto sebou házelo ze strany na stranu, v jeden okamžik letělo jako střela, aby se vzápětí plazilo jako šnek, až si zaměstnanci automobilky pomysleli, že vůz z jejich dílny dostal škytavku.

„Ty řídíš, jako když se kůň učí chodit,“ brečel pan Wang smíchy a ještě Martina povzbuzoval: „Rychleji, chlapče, rychleji!“ Takže nakonec šestkrát obkroužili celé mladoboleslavské parkoviště.

Potom konečně zastavili před tátou Matoušem a ředitelem zá-

vodu, oba muži se tvářili vyplašeně, táta se bál o Martina a ředitel o auto i o čínského obchodníka, ale pan Wang z vozu vystoupil naprosto spokojený, ani hlava se mu nemotala, a oznámil: „Vynikající. Nade vší pochybnost mimořádně zábavné. Vyškolím u nás šoféry, aby řídili jako tento chlapec, a všechna auta pořídím pro náš šanghajský lunapark.“

V tu chvíli se nerudný ředitel rozzářil, přesně taková slova chtěl slyšet, a podal panu Wangovi čínské pero, aby mohli kupní smlouvu podepsat, jenže... jenže víc už Martin neviděl. Sotva mrkl, ležel znovu na posteli ve svém pokojíku, peřinou byl přikrytý až po bradu, a v ruce svíral tátovu pohlednici. Nevěděl, jestli pan Wang v čínské Šanghaji skutečně zřídil lunapark s mladoboleslavskými vozy. On totiž nevěděl ani to, jestli se mu celé dobrodružství jenom nezdálo. Jisté ale bylo jedno: Pohledy s hranatým razítkem mohou přinést ještě spoustu dobrodružství. Stačí jen počkat, až od táty znovu přijde pošta, a potom tajně... otevřít dvířka.

